

2022-04-21

Böcker på frivakten – Med Piraten till Curacao

”Det är nattnörkt, akterut blixtrar Kullens fyr. Lillöhus gör omkring tretton knop med sin sjucylinders dieselmotor om 6 500 ind. hästkrafter. Sedan jag hos chieften förvissat mig om att cylindrarna är dubbelverkande går jag lugnt till kojs denna min första kväll ombord. I ett glas på skrivbordet skälver en syren från Kivik.”

Så avslutar författaren Fritiof Nilsson Piraten, kanske mest känd för sin debutroman *Bombi Bitt och jag*, med glimten i ögat inledningskapitlet till sin reportagebok *Resa till Curacao*.

Jarl Malmros, dåvarande VD för Trelleborgs Ångfartygs AB, var förutom en framsynt redare även en glad sällskapsmänniska med Piraten och andra skånska kulturprofiler i sin umgängeskrets. År 1949 bjöd han Piraten och dennes fru att följa med m/t *Lillöhus* på en resa till Curacao. Efter att ha anlänt dit stannade paret kvar och utforskade ön men hann också med ett besök på grannön Bonaire. När sedan *Lillöhus* återkom efter någon månad följde de med tillbaka till Sverige.

Resan och besöket ledde till ett antal artiklar i känd Piratenstil i Svenska Dagbladet och efter hans död sammanställdes dessa till en reportagebok med titeln *Resa till Curacao*. Häromåret kom det ut en bearbetad och mycket läsvärd nytgåva av boken från Piratensällskapet i Kivik.

Piraten var ju en skrönornas mästare men i denna bok visar han även en båtologsida med intressanta skildringar av både vardagslivet ombord och tankfartens teknikaliteter. Ofta med en typisk Piraten twist. Bokens perspektiv är den nyfikne passagerarens. Landvistelsen ger honom också tillfälle att kommentera och reflektera över Nederländska Antillernas historia och ögruppens samtida roll som oljeraffinaderi. Ett kortare reportage om Shells raffinaderi C.P.I.M. på ön ingår också i boken.

Boken (pocket, 146 sidor) kan rekommenderas till alla som vill återuppleva sina minnen från tankfarten på Curacao/Aruba och till alla Piratenälskande båtologer men även till de som är intresserade av en lättsmält introduktion till Curacaos oljehistoria. Den går att beställa från Piratensällskapet i Kivik via deras hemsida. Finns säkert också att låna på det lokala biblioteket.

I år är det för övrigt jämnt 50 år sedan Piraten dog. På hans gravsten vid Ravlunda kyrka i Österlen kan man läsa:

"Här under askan är en man som hade vanan att skjuta allt till morgondagen. Dock bättrades han på sitt yttersta och dog verkligen den 31 jan. 1972."

Till sist. Tillnamnet Piraten lär författaren ha fått under studietiden i Lund där han underhöll sina studiekamrater med rafflande berättelser från sin korta tid till sjöss (två månader).

Not

Lillöhus på 13 500 dwt levererades 1943 från Kockums till Trelleborgs Ångfartygs AB. Första uppdraget blev att delta i lejdtrafiken och hämta hem en vetelast från Buenos Aires. Hon hann med ytterligare en lejdresa 1944 från Buenos Aires, denna gång med foderkakor, majs och linfrö. År 1956 såldes hon till ett norskt rederi. Sex år senare var det färdigseglat och dags för upphuggning. Hon var systerbåt till *Glimmingehus*[1].

Skeppare på Piratens resa var Allan Eberhard och 1:e styrman var Bert Dewar.

Fotot på *Lillöhus* är taget av Tore Granath.

Text: Bo Jershed